

Gal

Chapter 3

Indonesian Interlinear

Reference: Indonesian Terjemahan Baru

1 ἦν ἀνόητοι Γαλάται! τίς ὑμᾶς ἐβάσκανεν, <τῆ ἀληθείᾳ μὴ
Hai bodoh orang-Galatia siapa kamu memperdaya - kebenaran tidak
[G5599](#) [G0453](#) [G1052](#) [G5101](#) [G4771](#) [G0940](#) [G3588](#) [G0225](#) [G3361](#)

πείθεσθαι> οἷς κατ' ὀφθαλμοὺς, Ἰησοῦς Χριστὸς προεγράφη
menaati kepada-siapa di-depan mata Yesus Kristus digambarkan
[G3982](#) [G3739](#) [G2596](#) [G3788](#) [G2424](#) [G5547](#) [G4270](#)

ἐσταυρωμένος?
disalibkan
[G4717](#)

Hai orang-orang Galatia yang bodoh, siapakah yang telah mempesona kamu? Bukankah Yesus Kristus yang disalibkan itu telah dilukiskan dengan terang di depanmu?

2 τοῦτο μόνον θέλω μαθεῖν ἀφ' ὑμῶν: ἐξ ἔργων νόμου
ini saja ingin aku-pelajari dari kamu dari perbuatan-perbuatan hukum-Taurat
[G3778](#) [G3440](#) [G2309](#) [G3129](#) [G0575](#) [G4771](#) [G1537](#) [G2041](#) [G3551](#)

τὸ Πνεῦμα ἐλάβετε, ἢ ἐξ ἀκοῆς πίστεως?
- Roh kamu-terima atau dari pendengaran iman
[G3588](#) [G4151](#) [G2983](#) [G2228](#) [G1537](#) [G0189](#) [G4102](#)

Hanya ini yang hendak kuketahui dari pada kamu: Adakah kamu telah menerima Roh karena melakukan hukum Taurat atau karena percaya kepada pemberitaan Injil?

3 οὕτως ἀνόητοί ἐστε? ἐναρξάμενοι Πνεύματι, νῦν σαρκί
demikian bodoh kamu memulai dengan-Roh sekarang dengan-daging
[G3779](#) [G0453](#) [G1510](#) [G1728](#) [G4151](#) [G3568](#) [G4561](#)

ἐπιτελεῖσθε?
kamu-mengakhiri
[G2005](#)

Adakah kamu seabodoh itu? Kamu telah mulai dengan Roh, maukah kamu sekarang mengakhirinya di dalam daging?

4 τοσαῦτα ἐπάθετε εἰκῆ? εἰ γε καὶ εἰκῆ?
sebegitu-banyak kamu-menderita sia-sia jika memang juga sia-sia
[G5118](#) [G3958](#) [G1500](#) [G1487](#) [G1065](#) [G2532](#) [G1500](#)

Sia-siakah semua yang telah kamu alami sebanyak itu? Masakan sia-sia!

5 ὁ οὖν ἐπιχορηγῶν ὑμῖν τὸ Πνεῦμα, καὶ ἐνεργῶν δυνάμεις
- maka yang-menyediakan bagi-kamu - Roh dan mengerjakan mukjizat
[G3588](#) [G3767](#) [G2023](#) [G4771](#) [G3588](#) [G4151](#) [G2532](#) [G1754](#) [G1411](#)

ἐν ὑμῖν, ἐξ ἔργων νόμου ἢ ἐξ ἀκοῆς
di-antara kamu dari perbuatan-perbuatan hukum-Taurat atau dari pendengaran
[G1722](#) [G4771](#) [G1537](#) [G2041](#) [G3551](#) [G2228](#) [G1537](#) [G0189](#)

πίστεως?
iman
[G4102](#)

Jadi bagaimana sekarang, apakah Ia yang menganugerahkan Roh kepada kamu dengan berlimpah-limpah dan yang melakukan mujizat di antara kamu, berbuat demikian karena kamu melakukan hukum Taurat atau karena kamu percaya kepada pemberitaan Injil?

6 καθώς Ἄβραάμ ἐπίστευσεν τῷ Θεῷ, καὶ ἐλογίσθη αὐτῷ εἰς
sebagaimana Abraham percaya kepada– Allah dan diperhitungkan baginya sebagai
[G2531](#) [G0011](#) [G4100](#) [G3588](#) [G2316](#) [G2532](#) [G3049](#) [G0846](#) [G1519](#)

δικαιοσύνην.
kebenaran
[G1343](#)

Secara itu jugalah Abraham percaya kepada Allah, maka Allah memperhitungkan hal itu kepadanya sebagai kebenaran.

7 Γινώσκετε ἄρα ὅτι οἱ ἐκ πίστεως, οὗτοι υἱοὶ εἰσιν Ἀβραάμ.
Ketahuilah maka bahwa – dari iman mereka–ini anak-anak adalah Abraham
[G1097](#) [G0686](#) [G3754](#) [G3588](#) [G1537](#) [G4102](#) [G3778](#) [G5207](#) [G1510](#) [G0011](#)

Jadi kamu lihat, bahwa mereka yang hidup dari iman, mereka itulah anak-anak Abraham.

8 προῖδοῦσα δὲ ἡ γραφή, ὅτι ἐκ πίστεως δικαιοῖ τὰ
melihat–sebelumnya – – Kitab–Suci bahwa dari iman membenarkan –
[G4308](#) [G1161](#) [G3588](#) [G1124](#) [G3754](#) [G1537](#) [G4102](#) [G1344](#) [G3588](#)

ἔθνη ὁ Θεὸς, προεσηγγέλιστο τῷ Ἀβραάμ ὅτι:
bangsa–bangsa–lain – Allah memberitakan–Injil–sebelumnya kepada– Abraham bahwa
[G1484](#) [G3588](#) [G2316](#) [G4283](#) [G3588](#) [G0011](#) [G3754](#)

Ἐνευλογηθήσονται ἐν σοὶ, πάντα τὰ ἔθνη.
akan–diberkati dalam engkau semua – bangsa
[G1757](#) [G1722](#) [G4771](#) [G3956](#) [G3588](#) [G1484](#)

Dan Kitab Suci, yang sebelumnya mengetahui, bahwa Allah membenarkan orang-orang bukan Yahudi oleh karena iman, telah terlebih dahulu memberitakan Injil kepada Abraham: "Olehmu segala bangsa akan diberkati."

9 ὥστε, οἱ ἐκ πίστεως εὐλογοῦνται σὺν τῷ πιστῷ Ἀβραάμ.
sehingga – dari iman diberkati bersama – yang–beriman Abraham
[G5620](#) [G3588](#) [G1537](#) [G4102](#) [G2127](#) [G4862](#) [G3588](#) [G4103](#) [G0011](#)

Jadi mereka yang hidup dari iman, merekalah yang diberkati bersama-sama dengan Abraham yang beriman itu.

10 Ὅσοι γὰρ ἐξ ἔργων νόμου εἰσὶν, ὑπὸ
Sebab–barangsiapa sebab dari perbuatan-perbuatan hukum–Taurat adalah di–bawah
[G3745](#) [G1063](#) [G1537](#) [G2041](#) [G3551](#) [G1510](#) [G5259](#)
κατάραν εἰσίν. γέγραπται γὰρ ὅτι, Ἐπικατάρατος πᾶς ὃς οὐκ ἐμμένει
kutuk adalah ada–tertulis sebab bahwa Terkutuklah setiap yang tidak bertekun
[G2671](#) [G1510](#) [G1125](#) [G1063](#) [G3754](#) [G1944](#) [G3956](#) [G3739](#) [G3756](#) [G1696](#)

πᾶσιν τοῖς γεγραμμένοις ἐν τῷ βιβλίῳ τοῦ νόμου, τοῦ
dalam–semua – yang–tertulis dalam – kitab – hukum–Taurat –
[G3956](#) [G3588](#) [G1125](#) [G1722](#) [G3588](#) [G0975](#) [G3588](#) [G3551](#) [G3588](#)

ποιῆσαι αὐτά.
melakukannya itu
[G4160](#) [G0846](#)

Karena semua orang, yang hidup dari pekerjaan hukum Taurat, berada di bawah kutuk. Sebab ada tertulis: "Terkutuklah orang yang tidak setia melakukan segala sesuatu yang tertulis dalam kitab hukum Taurat."

- 11 ὅτι δὲ ἐν νόμῳ, οὐδεὶς δικαιοῦται παρὰ τῷ Θεῷ,
 bahwa - dalam hukum-Taurat tidak-seorang-pun dibenarkan di-hadapan - Allah
[G3754](#) [G1161](#) [G1722](#) [G3551](#) [G3762](#) [G1344](#) [G3844](#) [G3588](#) [G2316](#)
- δῆλον; ὅτι, Ὁ δίκαιος ἐκ πίστεως ζήσεται.
 jelas sebab - yang-benar dari iman akan-hidup
[G1212](#) [G3754](#) [G3588](#) [G1342](#) [G1537](#) [G4102](#) [G2198](#)

Dan bahwa tidak ada orang yang dibenarkan di hadapan Allah karena melakukan hukum Taurat adalah jelas, karena: "Orang yang benar akan hidup oleh iman."

- 12 ὁ δὲ νόμος οὐκ ἔστιν ἐκ πίστεως; ἀλλ', Ὁ ποιήσας
 - - hukum-Taurat bukan adalah dari iman tetapi - yang-melakukan
[G3588](#) [G1161](#) [G3551](#) [G3756](#) [G1510](#) [G1537](#) [G4102](#) [G0235](#) [G3588](#) [G4160](#)
- αὐτὰ ζήσεται ἐν αὐτοῖς.
 itu akan-hidup oleh itu
[G0846](#) [G2198](#) [G1722](#) [G0846](#)

Tetapi dasar hukum Taurat bukanlah iman, melainkan siapa yang melakukannya, akan hidup karenanya.

- 13 Χριστὸς ἡμᾶς ἐξηγόρασεν ἐκ τῆς κατάρας τοῦ νόμου, γενόμενος
 Kristus kita menebus dari - kutuk - hukum-Taurat menjadi
[G5547](#) [G1473](#) [G1805](#) [G1537](#) [G3588](#) [G2671](#) [G3588](#) [G3551](#) [G1096](#)
- ὑπὲρ ἡμῶν κατάρα, ὅτι γέγραπται, Ἐπικατάρατος πᾶς ὁ κρεμάμενος
 untuk kita kutuk sebab ada-tertulis Terkutuklah setiap - yang-digantung
[G5228](#) [G1473](#) [G2671](#) [G3754](#) [G1125](#) [G1944](#) [G3956](#) [G3588](#) [G2910](#)
- ἐπὶ ξύλου;
 di-atas kayu
[G1909](#) [G3586](#)

Kristus telah menebus kita dari kutuk hukum Taurat dengan jalan menjadi kutuk karena kita, sebab ada tertulis: "Terkutuklah orang yang digantung pada kayu salib!"

- 14 ἵνα εἰς τὰ ἔθνη ἡ εὐλογία τοῦ Ἀβραὰμ γένηται, ἐν
 supaya kepada - bangsa-bangsa-lain - berkat - Abraham datang dalam
[G2443](#) [G1519](#) [G3588](#) [G1484](#) [G3588](#) [G2129](#) [G3588](#) [G0011](#) [G1096](#) [G1722](#)
- Ἰησοῦ Χριστῷ, ἵνα τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ Πνεύματος λάβωμεν, διὰ τῆς
 Yesus Kristus supaya - janji - Roh kita-terima melalui -
[G2424](#) [G5547](#) [G2443](#) [G3588](#) [G1860](#) [G3588](#) [G4151](#) [G2983](#) [G1223](#) [G3588](#)
- πίστεως.
 iman
[G4102](#)

Yesus Kristus telah membuat ini, supaya di dalam Dia berkat Abraham sampai kepada bangsa-bangsa lain, sehingga oleh iman kita menerima Roh yang telah dijanjikan itu.

- 15 Ἀδελφοί, κατὰ ἄνθρωπον λέγω, ὅμως ἀνθρώπου κεκυρωμένην
 Saudara-saudara menurut manusia aku-berbicara meskipun manusia yang-disahkan
[G0080](#) [G2596](#) [G0444](#) [G3004](#) [G3676](#) [G0444](#) [G2964](#)
- διαθήκην, οὐδεὶς ἄθετεῖ, ἢ ἐπιδιατάσσεται.
 perjanjian tidak-seorang-pun membatalkan atau menambahkan
[G1242](#) [G3762](#) [G0114](#) [G2228](#) [G1928](#)

Saudara-saudara, baiklah kupergunakan suatu contoh dari hidup sehari-hari. Suatu wasiat yang telah disahkan, sekalipun ia dari manusia, tidak dapat dibatalkan atau ditambahi oleh seorang pun.

- 16 τῷ δὲ Ἀβραὰμ ἐρρέθησαν αἱ ἐπαγγελίαι, καὶ τῷ σπέρματι
 kepada- - Abraham diucapkan - janji-janji dan kepada- keturunan-Nya
[G3588](#) [G1161](#) [G0011](#) [G2046](#) [G3588](#) [G1860](#) [G2532](#) [G3588](#) [G4690](#)
- αὐτοῦ; οὐ λέγει, Καὶ τοῖς σπέρμασιν, ὡς ἐπὶ πολλῶν; ἀλλ'
 - tidak berkata dan kepada- keturunan-keturunan seperti kepada banyak tetapi
[G0846](#) [G3756](#) [G3004](#) [G2532](#) [G3588](#) [G4690](#) [G5613](#) [G1909](#) [G4183](#) [G0235](#)
- ὡς ἐφ' ἑνός, Καὶ τῷ σπέρματί σου, ὅς ἐστιν Χριστός.
 seperti kepada satu dan kepada- keturunanmu - yang adalah Kristus
[G5613](#) [G1909](#) [G1520](#) [G2532](#) [G3588](#) [G4690](#) [G4771](#) [G3739](#) [G1510](#) [G5547](#)

Adapun kepada Abraham diucapkan segala janji itu dan kepada keturunannya. Tidak dikatakan "kepada keturunan-keturunannya" seolah-olah dimaksud banyak orang, tetapi hanya satu orang: "dan kepada keturunanmu", yaitu Kristus.

- 17 τοῦτο δὲ λέγω, διαθήκην, προκεκυρωμένην ὑπὸ τοῦ Θεοῦ, ὅ
 ini - aku-katakan perjanjian yang-disahkan-sebelumnya oleh - Allah -
[G3778](#) [G1161](#) [G3004](#) [G1242](#) [G4300](#) [G5259](#) [G3588](#) [G2316](#) [G3588](#)
- μετὰ τετρακόσια καὶ τριάκοντα ἔτη γεγωνώς, νόμος οὐκ ἀκυροῖ,
 setelah empat-ratus dan tiga-puluh tahun datang hukum-Taurat tidak membatalkan
[G3326](#) [G5071](#) [G2532](#) [G5144](#) [G2094](#) [G1096](#) [G3551](#) [G3756](#) [G0208](#)
- εἰς τὸ καταργῆσαι τὴν ἐπαγγελίαν.
 untuk - menghapus - janji
[G1519](#) [G3588](#) [G2673](#) [G3588](#) [G1860](#)

Maksudku ialah: Janji yang sebelumnya telah disahkan Allah, tidak dapat dibatalkan oleh hukum Taurat, yang baru terbit empat ratus tiga puluh tahun kemudian, sehingga janji itu hilang kekuatannya.

- 18 εἰ γὰρ ἐκ νόμου ἢ κληρονομία, οὐκέτι ἐξ ἐπαγγελίας;
 jika sebab dari hukum-Taurat - warisan bukan-lagi dari janji
[G1487](#) [G1063](#) [G1537](#) [G3551](#) [G3588](#) [G2817](#) [G3765](#) [G1537](#) [G1860](#)
- τῷ δὲ Ἀβραὰμ δι' ἐπαγγελίας, κεχάρισται ὁ Θεός.
 kepada- - Abraham melalui janji mengaruniakan - Allah
[G3588](#) [G1161](#) [G0011](#) [G1223](#) [G1860](#) [G5483](#) [G3588](#) [G2316](#)

Sebab, jikalau apa yang ditentukan Allah berasal dari hukum Taurat, ia tidak berasal dari janji; tetapi justru oleh janji Allah telah menganugerahkan kasih karunia-Nya kepada Abraham.

- 19 Τί οὖν ὁ νόμος? τῶν παραβάσεων χάριν προσετέθη, ἄχρις
 Mengapa maka - hukum-Taurat - pelanggaran karena ditambahkan sampai
[G5101](#) [G3767](#) [G3588](#) [G3551](#) [G3588](#) [G3847](#) [G5484](#) [G4369](#) [G0891](#)
- οὔ ἔλθῃ τὸ σπέρμα ᾧ ἐπήγγελται, διαταγείς δι'
 - datang - keturunan kepada-siapa dijanjikan ditetapkan melalui
[G3739](#) [G2064](#) [G3588](#) [G4690](#) [G3739](#) [G1861](#) [G1299](#) [G1223](#)
- ἀγγέλων ἐν χειρὶ μεσίτου.
 malaikat-malaikat di-tangan tangan pengantara
[G0032](#) [G1722](#) [G5495](#) [G3316](#)

Kalau demikian, apakah maksudnya hukum Taurat? Ia ditambahkan oleh karena pelanggaran-pelanggaran -- sampai datang keturunan yang dimaksud oleh janji itu -- dan ia disampaikan dengan perantaraan malaikat-malaikat ke dalam tangan seorang pengantara.

- 20 ὁ δὲ μεσίτης ἑνὸς οὐκ ἔστιν; ὁ δὲ Θεός εἷς ἐστιν.
 - - pengantara satu bukan adalah - - Allah satu adalah
[G3588](#) [G1161](#) [G3316](#) [G1520](#) [G3756](#) [G1510](#) [G3588](#) [G1161](#) [G2316](#) [G1520](#) [G1510](#)

| Seorang pengantara bukan hanya mewakili satu orang saja, sedangkan Allah adalah satu.

- 21 ὁ οὖν νόμος κατὰ τῶν ἐπαγγελιῶν τοῦ Θεοῦ? μὴ
- maka hukum-Taurat melawan - janji-janji - Allah sama-sekali-tidak
[G3588](#) [G3767](#) [G3551](#) [G2596](#) [G3588](#) [G1860](#) [G3588](#) [G2316](#) [G3361](#)
- γένοιτο! εἰ γὰρ ἐδόθη νόμος ὁ δυνάμενος ζωοποιῆσαι, ὄντως
jadilah jika sebab diberikan hukum-Taurat yang dapat menghidupkan sungguh
[G1096](#) [G1487](#) [G1063](#) [G1325](#) [G3551](#) [G3588](#) [G1410](#) [G2227](#) [G3689](#)
- ἐκ νόμου ἂν ἦν ἡ δικαιοσύνη;
dari hukum-Taurat akan ada - kebenaran
[G1537](#) [G3551](#) [G0302](#) [G1510](#) [G3588](#) [G1343](#)

| Kalau demikian, bertentangkankah hukum Taurat dengan janji-janji Allah? Sekali-kali tidak. Sebab andaikata hukum Taurat diberikan sebagai sesuatu yang dapat menghidupkan, maka memang kebenaran berasal dari hukum Taurat.

- 22 ἀλλὰ συνέκλεισεν ἡ γραφή τὰ πάντα ὑπὸ ἁμαρτίαν, ἵνα
tetapi mengurung - Kitab-Suci - segala-sesuatu di-bawah dosa supaya
[G0235](#) [G4788](#) [G3588](#) [G1124](#) [G3588](#) [G3956](#) [G5259](#) [G0266](#) [G2443](#)
- ἡ ἐπαγγελία, ἐκ πίστεως Ἰησοῦ Χριστοῦ, δοθῆ τοῖς πιστεύουσιν.
- janji dari iman Yesus Kristus diberikan kepada- yang-percaya
[G3588](#) [G1860](#) [G1537](#) [G4102](#) [G2424](#) [G5547](#) [G1325](#) [G3588](#) [G4100](#)

| Tetapi Kitab Suci telah mengurung segala sesuatu di bawah kekuasaan dosa, supaya oleh karena iman dalam Yesus Kristus janji itu diberikan kepada mereka yang percaya.

- 23 Πρὸ τοῦ δεῖ ἐλθεῖν τὴν πίστιν, ὑπὸ νόμον ἐφρουρούμεθα,
Sebelum - - datang - iman di-bawah hukum-Taurat kita-dijaga
[G4253](#) [G3588](#) [G1161](#) [G2064](#) [G3588](#) [G4102](#) [G5259](#) [G3551](#) [G5432](#)
- συνκλειόμενοι εἰς τὴν μέλλουσαν πίστιν ἀποκαλυφθῆναι.
dikurung sampai - akan iman dinyatakan
[G4788](#) [G1519](#) [G3588](#) [G3195](#) [G4102](#) [G0601](#)

| Sebelum iman itu datang kita berada di bawah pengawasan hukum Taurat, dan dikurung sampai iman itu telah dinyatakan.

- 24 ὥστε ὁ νόμος, παιδαγωγὸς ἡμῶν γέγονεν, εἰς Χριστόν,
sehingga - hukum-Taurat pengasuh kita telah-menjadi sampai Kristus
[G5620](#) [G3588](#) [G3551](#) [G3807](#) [G1473](#) [G1096](#) [G1519](#) [G5547](#)
- ἵνα ἐκ πίστεως δικαιωθῶμεν.
supaya dari iman kita-dibenarkan
[G2443](#) [G1537](#) [G4102](#) [G1344](#)

| Jadi hukum Taurat adalah penuntun bagi kita sampai Kristus datang, supaya kita dibenarkan karena iman.

- 25 ἐλθούσης δὲ τῆς πίστεως, οὐκέτι ὑπὸ παιδαγωγόν ἐσμεν;
datang - - iman bukan-lagi di-bawah pengasuh kita-ada
[G2064](#) [G1161](#) [G3588](#) [G4102](#) [G3765](#) [G5259](#) [G3807](#) [G1510](#)

| Sekarang iman itu telah datang, karena itu kita tidak berada lagi di bawah pengawasan penuntun.

- 26 Πάντες γὰρ υἱοὶ Θεοῦ ἐστε, διὰ τῆς πίστεως ἐν Χριστῷ
Semua sebab anak-anak Allah kamu-adalah melalui - iman dalam Kristus
[G3956](#) [G1063](#) [G5207](#) [G2316](#) [G1510](#) [G1223](#) [G3588](#) [G4102](#) [G1722](#) [G5547](#)
- Ἰησοῦ.
Yesus
[G2424](#)

Sebab kamu semua adalah anak-anak Allah karena iman di dalam Yesus Kristus.

27 ὅσοι γὰρ εἰς Χριστὸν ἐβαπτίσθητε, Χριστὸν ἐνεδύσασθε.
sebab-barangsiapa sebab kepada Kristus kamu-dibaptis Kristus kamu-kenakan
[G3745](#) [G1063](#) [G1519](#) [G5547](#) [G0907](#) [G5547](#) [G1746](#)

Karena kamu semua, yang dibaptis dalam Kristus, telah mengenakan Kristus.

28 οὐκ ἔστι Ἰουδαῖος οὐδὲ Ἕλληνας; οὐκ ἔστι δοῦλος οὐδὲ
tidak-ada lagi orang-Yahudi maupun orang-Yunani tidak-ada lagi hamba maupun
[G3756](#) [G1762](#) [G2453](#) [G3761](#) [G1672](#) [G3756](#) [G1762](#) [G1401](#) [G3761](#)
ἐλεύθερος; οὐκ ἔστι ἄρσεν καὶ θῆλυ; πάντες γὰρ ὑμεῖς εἷς
orang-merdeka tidak-ada lagi laki-laki dan perempuan semua sebab kamu satu
[G1658](#) [G3756](#) [G1762](#) [G0730](#) [G2532](#) [G2338](#) [G3956](#) [G1063](#) [G4771](#) [G1520](#)
ἐστε, ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ.
adalah dalam Kristus Yesus
[G1510](#) [G1722](#) [G5547](#) [G2424](#)

Dalam hal ini tidak ada orang Yahudi atau orang Yunani, tidak ada hamba atau orang merdeka, tidak ada laki-laki atau perempuan, karena kamu semua adalah satu di dalam Kristus Yesus.

29 εἰ δὲ ὑμεῖς Χριστοῦ, ἄρα τοῦ Ἀβραάμ σπέρμα ἐστέ, κατ'
jika - kamu milik-Kristus maka - Abraham keturunan kamu-adalah menurut
[G1487](#) [G1161](#) [G4771](#) [G5547](#) [G0686](#) [G3588](#) [G0011](#) [G4690](#) [G1510](#) [G2596](#)
ἐπαγγελίαν κληρονόμοι.
janji ahli-waris
[G1860](#) [G2818](#)

Dan jikalau kamu adalah milik Kristus, maka kamu juga adalah keturunan Abraham dan berhak menerima janji Allah.